

Nörovasküler Cerrahi

SB - 13

Serebral Arteriovenöz Malformasyon ve Arteriovenöz Fistüllerdeki Klinik Tecrübemiz

Ali ARSLAN, İsmail İŞTEMEN, Vedat AÇIK, Kemal Alper AFŞER, Mehmet CAN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Adana Şehir Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahi Kliniği, Adana

Giriş: Serebral Arterio venöz malformasyonlar(AVM) tüm populasyonun %4'ünde görülür. Yıllık kanama insidansı %2-4 oranındadır. Kranial Arteriovenöz fistüller(AVF) serebral vasküler malformasyonların %10-15'ini oluşturur. Biz bu yazıda kliniğimizde Kasım 2016-Eylül 2019 tarihleri arasında tedavi edilen 35 kranial AVM, AVF hastası üzerinden konuyu tartışmak istedik.

Gereç ve Yöntem: Öncelikle hastaların yaş, cinsiyet radyolojik ve klinik bulguları kaydedildi. Sonrasında tüm hastalara serebral anjiyografi uygulandı. Radyolojik bulgulara göre Spetzler-Martine(SM) gradelemesi yapıldı. Hastaların çıkış ve 3-36 aylık takip skorları ve kayıt edildi. Dört hasta operasyonu kabul etmedi, 2 hastaya ise genel durumunun kötü olması nedeni müdahale yapılamadı. SM grade 5 olan 2 hasta ve grade 4 olan 3 hastaya operasyon önerilmedi, hastalar Gamma Knife için yönlendirildi. Dört kranial dural AVF'e endovasküler embolizasyon uygulandı. Yaygın parankimal hematomlu SM grade 4 olan bir hastaya embolizasyon sonrası cerrahi yapıldı. Bunun dışında kalan, SM grade 3 olan 2 hastaya embolizasyon +cerrahi, SM grade 2 olan 10 hasta ve SM grade 1 olan 7 hastaya sadece cerrahi yapıldı.

Bulgular: Hastalar 5-74 yaş arası; 24 erkek, 11 kadından oluşmaktaydı. 10 tanesi hemoraji, 1 hasta exoftalmus, ile başvurdu 24 tanesi insidental olarak saptandı. Hastalardan 4 tanesi kranial arteriovenöz fistül (AVF), 31 tanesi kranial arteriovenöz malformasyon (AVM)'du. AVM'dan 2 tanesi SM grade 5, 4 tanesi SM grade 4, 7 tanesi SM grade 3, 10 tanesi SM grade 2 ve 8 tanesi SM grade 1'di. Cerrahi ,endovasküler, kombine tedavi yapılan tüm hastalarda kontrol serebral anjiyografi yapıldı. Hastaların tamamında total obliterasyon sağlandığı görüldü. Hastalardan 6 tanesi exitus oldu. 3- 36 aylık takipler sonucu 1 hasta modifiye Rankin skoru(mRS) 4, 2 hasta mRS 3, 5 hasta mRS 1, 12 hasta mRS 0 olarak değerlendirildi.

Sonuç: Kranial AVM llerde cerrahi tedavi mutlak seçenektir. Endovasküler embolizasyon cerrahi öncesi kanamanın azaltılması için SM grade 3-4 AVM llerde kullanılmalıdır. Kranial AVF'lerde endovasküler embolizasyonla kür sağlanabilir. Ancak embolizasyon yapılırken ekstrakranial vasküler yapıların intrakranial arterlerle olan anastomozlarına dikkat edilmelidir.

Anahtar Sözcükler: Serebral arterio venöz malformasyon, Serebral arterio venöz fistül, Endovasküler tedavi, Cerrahi tedavi

Dosya Bilgileri

2 Dosya

Resim 1A	Opere edilen hastanın preop serebral anjiyografisi	Sonuç
Resim 1B	Opere edilen hastanın post op anjiyografisi	Sonuç